

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Departament Zdrowia

KZD.411.002.01.2019

Robert Mazur
Szpital Wolski im. dr Anny Gostyńskiej
Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej
01-211 Warszawa, ul. Kasprzaka 17

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

R/19/002 – Funkcjonowanie Wolskiego Centrum Zdrowia Psychicznego

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Szpital Wolski im. dr Anny Gostyńskiej Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej, Warszawa, ul. Kasprzaka 17
Kierownik jednostki kontrolowanej	Robert Mazur, Dyrektor, od dnia 25 lipca 2014 r.
Zakres przedmiotowy kontroli	Organizacja, zadania komórek organizacyjnych oraz warunki pobytu i realizacji świadczeń opieki psychiatrycznej. Realizacja umowy o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej w ramach programu pilotażowego oraz innych umów o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej w rodzaju opieka psychiatryczna, w tym finansowanych ze środków Unii Europejskiej. Prowadzenie dokumentacji medycznej (indywidualnej i zbiorczej) dotyczącej świadczeń opieki psychiatrycznej. Przestrzeganie praw pacjenta w ramach tej formy opieki. Sytuacja finansowa placówki.
Okres objęty kontrolą	Lata 2018-2019
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Artykuł 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ¹
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Departament Zdrowia
Kontroler	Danuta Stępkowska, główny specjalista k.p., upoważnienie do kontroli nr KZD/49/2019 z dnia 4 grudnia 2019 r.

(akta kontroli str. 1-3)

¹ Dz. U. z 2019 r. poz. 489, dalej: „ustawa o NIK”.

II. Ocena ogólna² kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Szpital Wolski (Szpital) zapewniał kompleksowe leczenie psychiatryczne osobom dorosłym, we wszystkich formach udzielania świadczeń, o których mowa w art. 5 ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego³ oraz w rozporządzeniu w sprawie programu pilotażowego w centrach zdrowia psychicznego⁴.

Nowa organizacja i sposób finansowania opieki psychiatrycznej (ryczałt za opiekę sprawowaną nad populacją zamieszkującą określony obszar terytorialny) umożliwiły rozwój modelu środowiskowego leczenia psychiatrycznego. W 2019 r. zmniejszyła się liczba osób leczonych w oddziale psychiatrycznym całodobowym, w porównaniu do roku 2018 – o 2,9% oraz o 14,2% w stosunku do roku 2017. Natomiast w 2019 r. zwiększyła się liczba osób leczonych w Zespole Lecznictwa Środowiskowego – o 11,5% w porównaniu do roku 2018 oraz o 4,3% w stosunku do roku 2017. Liczba świadczeń udzielonych przez Zespół w 2019 r. (5025) była wyższa o 15,5% w porównaniu do 2018 r. (4351) oraz o 14,7% w porównaniu do 2017 r. (4382).

Przychody uzyskane przez Wolskie Centrum Zdrowia Psychicznego⁵ w roku 2019 w znacznym stopniu pokryły koszty działalności Centrum – strata wyniosła 200,8 tys. zł⁶. W 2018 r. strata była większa – 755,2 tys. zł.

Liczba personelu medycznego, zatrudnionego w Klinicznym Oddziale Psychiatrycznym była zgodna z wymogami określonymi w rozporządzeniu dotyczącym programu pilotażowego organizacji świadczeń opieki psychiatrycznej oraz w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 19 czerwca 2019 r. w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu opieki psychiatrycznej i leczenia uzależnień⁷.

Pacjenci Oddziałów (całodobowego i dziennego), Izby przyjęć psychiatrycznej, Poradni zdrowia psychicznego oraz Zespołu leczenia środowiskowego mieli zapewniony dostęp do badań diagnostycznych (obrazowych, czynnościowych i laboratoryjnych).

Pacjentom leczonym w całodobowym oddziale psychiatrycznym WCZP zapewniono odpowiednie warunki pobytu, o których mowa w § 18 oraz §§ 19 – 20, § 24 ust. 1 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26 marca 2019 r. w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność medyczną⁸ oraz szczegółowym wymaganiom określonym w załączniku nr 1 rozdział VIII⁹ tego rozporządzenia.

We wszystkich komórkach organizacyjnych WCZP, w miejscu ogólnodostępnym, znajdował się pełny zakres informacji dla pacjentów, o których mowa w § 11 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 8 września 2015 r. w sprawie ogólnych warunków umów o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej¹⁰ oraz w rozporządzeniu dotyczącym programu pilotażowego.

² Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

³ Dz. U. z 2018 r. poz. 1878, ze zm., dalej: „ustawa oozp”.

⁴ Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 27 kwietnia 2018 r. w sprawie programu pilotażowego w centrach zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2018 r. poz. 852, ze zm.); dalej: „rozporządzenie pilotażowe”.

⁵ Dalej: „WCZP” lub Centrum.

⁶ Dane dotyczące wyniku finansowego za rok 2019 według stanu na dzień 27 lutego 2020 r. – mogą ulec zmianie.

⁷ Dz. U. z 2019 r. poz. 1285.

⁸ Dz. U. z 2019 r. poz. 595.

⁹ Pkt 1 – 6 ppkt 1, pkt 7 ppkt 1.

¹⁰ Dz. U. z 2016 r. poz. 1146, ze zm.

Skontrolowana dokumentacja medyczna, indywidualna i zbiorcza, była prowadzona zgodnie z wymogami rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2015 r. w sprawie rodzajów, zakresu i wzorów dokumentacji medycznej oraz sposobu jej przetwarzania¹¹, w oparciu o druki i formularze określone przepisami powszechnie obowiązującymi lub wprowadzone do użytku zarządzeniami Dyrektora Szpitala. Przestrzegane były przepisy dotyczące przyjmowania pacjenta na Oddział bez jego zgody oraz stosowania przymusu bezpośredniego.

Od 11 grudnia 2018 r. pacjenci WCZP nie mieli dostępu do Rzecznika Praw Pacjenta Szpitala Psychiatrycznego¹².

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowe¹³ kontrolowanej działalności

OBSZAR

1. Organizacja, zadania komórek organizacyjnych oraz warunki pobytu i realizacji świadczeń opieki psychiatrycznej w WCZP

1.1. Organizacja i zadania komórek organizacyjnych

Opis stanu faktycznego

WCZP jest jednym z realizatorów ogólnopolskiego trzyletniego „Programu pilotażowego w centrach zdrowia psychicznego”. Sprawuje opiekę psychiatryczną nad populacją osób powyżej 18. roku życia zamieszkałą na obszarze Dzielnicy Wola m. st. Warszawy. Rozpoczęło działalność 19 czerwca 2012 r.

Według § 3 ust. 6 oraz 27 ust. 5 Regulaminu organizacyjnego Szpitala, stanowiącego załącznik do zarządzenia nr 142/2017 Dyrektora Szpitala Wolskiego z dnia 24 maja 2017 r., WCZP jest wyodrębnioną strukturą organizacyjną w Szpitalu, obejmującą Wolskie Centrum Zdrowia Psychicznego – Część Szpitalną i Wolskie Centrum Zdrowia Psychicznego – Część Ambulatoryjną.

Wolskie Centrum Zdrowia Psychicznego – Część Szpitalna wchodzi w skład zakładu leczniczego Szpital Specjalistyczny – Lecznictwo Psychiatryczne Stacjonarne, a Wolskiego Centrum Zdrowia Psychicznego – Część Ambulatoryjna w skład zakładu leczniczego Zakład Lecznictwa Ambulatoryjnego Psychiatrycznego.

W ramach Wolskiego Centrum Zdrowia Psychicznego – Część Szpitalna funkcjonują Kliniczny oddział psychiatryczny i Izba przyjęć psychiatryczna. W ramach Wolskiego Centrum Zdrowia Psychicznego – Część Ambulatoryjna funkcjonują: Oddział psychiatryczny dzienny, Poradnia zdrowia psychicznego, Zespół leczenia środowiskowego (domowego).

W skład zakładu leczniczego pn. Zakład Lecznictwa Ambulatoryjnego Psychiatrycznego wchodzi również Środowiskowe Centrum Zdrowia Psychicznego dla Dzieci i Młodzieży. Środowiskowe Centrum Zdrowia Psychicznego dla Dzieci i Młodzieży jest nową jednostką organizacyjną WCZP, utworzoną 3 grudnia 2019¹⁴, która składa się z: Poradni psychologicznej dla dzieci i młodzieży, Poradni zdrowia psychicznego dla dzieci i młodzieży, Oddziału dziennego rehabilitacji

¹¹ Dz. U. z 2015 r. poz. 2069.

¹² Długotrwała choroba pracownika zatrudnionego przez Rzecznika Praw Pacjenta.

¹³ Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena cząstkowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

¹⁴ Szpital zawarł również z MOW NFZ, aneks z dnia 21 lutego 2020 r. do umowy o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej w rodzaju opieka psychiatryczna i leczenie uzależnień, na realizację świadczeń dziennych psychiatrycznych rehabilitacyjnych dla dzieci i młodzieży (wszedł w życie z mocą obowiązującą od dnia 1 marca 2020 r.).

Psychiatrycznej dla Dzieci i Młodzieży¹⁵ oraz Zespołu leczenia środowiskowego dla Dzieci i Młodzieży (§ 27 ust. 3 – 5 oraz § 33 ust. 1 pkt 1-2 Regulaminu organizacyjnego).

Jednostki organizacyjne WCZP, w których udzielane są świadczenia psychiatryczne dla dorosłych, są zlokalizowane w dwóch budynkach Szpitala.

Każda jednostka organizacyjna, funkcjonująca w ramach WCZP, była wpisana w księdze rejestrowej podmiotów leczniczych¹⁶.

Według § 44 ust. 1 pkt 1 – 4 Regulaminu organizacyjnego, do zadań jednostek organizacyjnych wchodzących w skład WCZP należy, w szczególności, udzielanie świadczeń: czynnej opieki długoterminowej chorym z przewlekłymi zaburzeniami psychicznymi, wymagającymi ciągłej opieki i leczenia; opieki długoterminowej innym chorym z przewlekłymi zaburzeniami psychicznymi; opieki krótkoterminowej chorym z zaburzeniami epizodycznymi lub nawracającymi; pomocy konsultacyjnej – innym osobom potrzebującym badań diagnostycznych lub krótkotrwałej terapii.

W WCZP kompleksowość opieki psychiatrycznej zapewniają: Kliniczny oddział psychiatryczny, w którym znajduje się 30 łóżek, Izba przyjęć psychiatryczna, Oddział psychiatryczny dzienny, który dysponuje 42 miejscami pobytu dla pacjentów, Poradnia zdrowia psychicznego, w ramach której funkcjonuje Punkt Zgłoszeniowo-Koordinacyjny oraz Zespół leczenia środowiskowego.

Mieszkańcy Dzielnicy Wola doświadczający kryzysu psychicznego mogą zgłaszać się także do drugiego Punktu Zgłoszeniowo – Koordinacyjnego (dalej: „PZK”)¹⁷, który funkcjonuje w ramach Poradni zdrowia psychicznego, zlokalizowanej w Przychodni Lekarskiej w Warszawie przy ul. Płockiej 49 (komórka organizacyjna podwykonawcy umowy o realizację programu pilotażowego, tj. Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej Warszawa Wola – Śródmieście).

(akta kontroli str. 4-55, 727-736)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki, w przedstawionym wyżej zakresie, nie stwierdzono nieprawidłowości.

1.2. Spełnienie warunków wymaganych do realizacji świadczeń opieki psychiatrycznej, określonych w przepisach dotyczących CZP oraz rozporządzeniu Ministra Zdrowia w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu świadczeń opieki psychiatrycznej i leczenia uzależnień

W umowie zawartej z MOW NFZ wykazano 118 296 osób powyżej 18 roku życia objętych pilotażem, zamieszkujących Dzielnicę Wola.

Zatrudnienie personelu medycznego i niemedycznego w WCZP przedstawiało się następująco:

- według stanu na 31 grudnia 2018 r.: ośmiu lekarzy psychiatrów, w tym cztery osoby (3,3 etatu) zatrudnione na podstawie umowy o pracę oraz cztery osoby pracujące w ramach umów cywilnoprawnych, 13 lekarzy w trakcie specjalizacji w dziedzinie psychiatrii, w tym dziewięć osób (dziewięć etatów) zatrudnionych na podstawie umowy o pracę oraz cztery osoby pracujące w ramach umów cywilnoprawnych, czterech lekarzy specjalistów w innej dziedzinie medycyny

¹⁵ Liczba miejsc pobytu dziennego – 15.

¹⁶ Prowadzonej przez Wojewodę Mazowieckiego pod numerem 00000018514 – <https://rpwdl.csioz.gov.pl>.

¹⁷ Paragraf 12 ust. 1 rozporządzenia pilotażowego, w centrum w ramach poradni zdrowia psychicznego organizuje się PZK. W zależności od potrzeb organizuje się jeden lub kilka PZK. Na jeden PZK nie powinno przypadać więcej niż 80 tysięcy świadczeniobiorców powyżej 18. roku życia.

w trakcie specjalizacji w dziedzinie psychiatrii, zatrudnionych na podstawie umów cywilnoprawnych, 22 pielęgniarki w tym 19 osób (19,75 etatu) zatrudnionych na podstawie umowy o pracę oraz trzy pielęgniarki zatrudnione na podstawie umów cywilnoprawnych, 29 psychologów w tym 23 osoby (18,25 etatu) zatrudnione na podstawie umowy o pracę oraz sześć osób na podstawie umów cywilnoprawnych, jeden psycholog kliniczny (jeden etat), trzech psychoterapeutów (dwa i pół etatu) zatrudnionych na podstawie umowy o pracę, pięciu terapeutów zajęciowych (pięć etatów), jeden terapeuta (inny) – pół etatu, dziewięciu sanitariuszy (dziewięć etatów), trzy osoby personelu pomocniczego, w tym dwie osoby (dwa etaty) zatrudnione na podstawie umowy o pracę oraz jedna osoba zatrudniona na podstawie umowy cywilnoprawnej. W WCZP był również zatrudniony personel w ramach POWER 2014 – 2020¹⁸. Według stanu na 31 grudnia 2018 r. było to: siedmiu psychologów (6,25 etatu) – na podstawie umowy o pracę, 13 psychoterapeutów – na podstawie umów cywilnoprawnych, dwie osoby personelu pomocniczego – na podstawie umów cywilnoprawnych.

- według stanu na 31 grudnia 2019 r. zatrudnienie wynosiło: 14 lekarzy psychiatrów, w tym osiem osób (7,4 etatu) zatrudnionych na podstawie umowy o pracę oraz sześć osób pracujących w ramach umów cywilnoprawnych, 14 lekarzy w trakcie specjalizacji w dziedzinie psychiatrii, w tym 10 osób (10 etatów) zatrudnionych na podstawie umowy o pracę oraz cztery osoby pracujące w ramach umów cywilnoprawnych, 25 pielęgniarek, w tym 21 osób (20,25 etatu) zatrudnionych na podstawie umowy o pracę oraz cztery pielęgniarki zatrudnione na podstawie umów cywilnoprawnych, 25 psychologów (21,8 etatu) zatrudnionych na podstawie umowy o pracę, jeden psycholog kliniczny (jeden etat), 12 psychoterapeutów zatrudnionych na podstawie umów cywilnoprawnych, pięciu terapeutów zajęciowych (pięć etatów), jeden terapeuta (inny) – pół etatu, 10 sanitariuszy (dziewięć etatów), jedna osoba personelu pomocniczego (jeden etat). W WCZP był również zatrudniony personel w ramach POWER 2014 – 2020. Według stanu na 31 grudnia 2019 r. był to: jeden lekarz psychiatra – na podstawie umowy cywilnoprawnej, siedmiu psychologów (6,25 etatu) – na podstawie umowy o pracę oraz dwie osoby na podstawie umów cywilnoprawnych, 12 psychoterapeutów – na podstawie umów cywilnoprawnych, trzy osoby personelu pomocniczego – na podstawie umów cywilnoprawnych.

Pan Arkadiusz Ciupak – Zastępca Dyrektora ds. Lecznictwa odniósł się do przyczyn zatrudniania pracowników w WCZP na podstawie umów cywilnoprawnych i wyjaśnił, że: „(...) Decyzja o formie zatrudnienia jest uwarunkowana potrzebami WCZP, jak również zależy od pragmatycznych uwarunkowań i możliwości także ze strony pozyskiwanych pracowników”.

(akta kontroli str. 56, 75-94, 293-295)

W latach 2018 – 2019 w Szpitalu przeprowadzono 23 konkursy ofert na udzielanie specjalistycznych świadczeń zdrowotnych w WCZP. W wyniku tych konkursów, w 2018 r., zawarto 19 umów o udzielenie świadczeń zdrowotnych, a w 2019 r. – 20 takich umów.

Konkursy te zostały przeprowadzono zgodnie z zarządzeniami Dyrektora Szpitala w sprawie ich przeprowadzenia, tj. ogłoszenia o konkursach zamieszczono na tablicy ogłoszeń w siedzibie i na stronie internetowej Szpitala, warunki, jakie powinni spełnić oferenci wskazano w szczegółowych warunkach poszczególnych

¹⁸ Projekt „Warszawski Zintegrowany System Leczenia i Wspierania Środowiskowego Osób z Zaburzeniami Psychicznymi – testowanie i wdrażanie” współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014 – 2020, zwany w dalszej treści „POWER 2014 – 2020”.

konkursów ofert na udzielanie specjalistycznych świadczeń zdrowotnych, powołano komisje konkursowe, określono regulamin ich prac, sporządzono formularze ofert, wzory umów na udzielanie specjalistycznych świadczeń zdrowotnych, protokoły z przebiegu obrad dotyczących wyboru najkorzystniejszej oferty¹⁹, a wyniki rozstrzygnięć konkursów ofert podano do wiadomości publicznej.

Szczegółową kontrolą objęto trzy postępowania konkursowe przeprowadzone na podstawie zarządzeń Dyrektora Szpitala: 1) nr 19/2018 z dnia 13 lutego 2018 r. w sprawie udzielenia zamówienia na udzielanie specjalistycznych świadczeń zdrowotnych w zakresie psychiatrii, w części ambulatoryjnej WCZP oraz przeprowadzenia konkursu ofert na wykonywanie świadczeń zdrowotnych w przedmiotowym zakresie, 2) nr 35/2019 z dnia 7 lutego 2019 r. w sprawie udzielenia zamówienia na udzielanie całodobowych specjalistycznych świadczeń zdrowotnych w zakresie psychiatrii w Klinicznym Oddziale Psychiatrycznym oraz przeprowadzenia konkursu ofert na wykonywanie świadczeń zdrowotnych w przedmiotowym zakresie, 3) nr 249/2019 z dnia 3 grudnia 2019 r. w sprawie udzielenia zamówienia na udzielanie ambulatoryjnych specjalistycznych świadczeń zdrowotnych w zakresie psychoterapii w WCZP (w Poradni zdrowia psychicznego i Zespole leczenia środowiskowego), a także programu pilotażowego Szpitala Wolskiego oraz przeprowadzenia konkursu ofert na wykonywanie świadczeń zdrowotnych w tym zakresie.

(akta kontroli str. 120-194, 335-338)

W ramach programu pilotażowego Szpital zawarł umowy na udzielanie specjalistycznych świadczeń zdrowotnych w zakresie ambulatoryjnych świadczeń psychiatrycznych dla dorosłych z następującymi podwykonawcami:

- Samodzielnym Publicznym Zakładem Opieki Zdrowotnej w Warszawie, ul. Ciołka 11, na okres od 1 października 2018 r. do 30 czerwca 2021 r., udzielane w Poradni zdrowia psychicznego zlokalizowanej w Przychodni Lekarskiej w Warszawie przy ul. Płockiej 49. Umowa ta obejmuje również udzielanie świadczeń w Punkcie Zgłoszeniowo-Koordynacyjnym.
- Centrum Zdrowia i Psychoterapii Sp. z o.o. w Warszawie, Aleja Wilanowska 43A, na okres od 1 października 2018 r. do 30 czerwca 2021 r, udzielane w Poradni zdrowia psychicznego zlokalizowanej w Warszawie przy ul. Ogrodowej 8.
- Instytutem Matki i Dziecka w Warszawie, ul. Kasprzaka 17A, na okres od 1 października 2018 r. do 30 czerwca 2021 r., udzielane w Poradni zdrowia psychicznego zlokalizowanej w Warszawie przy ul. Kasprzaka 17A.

Przedmiotem umów jest wykonywanie w tych placówkach (poradniach zdrowia psychicznego dla dorosłych), zlokalizowanych w dzielnicy Warszawa-Wola, specjalistycznych psychiatrycznych świadczeń opieki zdrowotnej, wskazanych w § 5 rozporządzenia dotyczącego programu pilotażowego i odpowiednio w rozporządzeniu Ministra Zdrowia w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu opieki psychiatrycznej i leczenia uzależnień²⁰, wydanym na podstawie art. 31d ustawy o świadczeniach²¹. Świadczenia te obejmują: sprawowanie opieki psychiatrycznej nad dorosłymi pacjentami, zamieszkałymi w obszarze objętym pilotażem; sprawowanie opieki psychiatrycznej nad pozostałymi dorosłymi pacjentami, których miejsce zamieszkania znajduje się poza obszarem objętym pilotażem, w tym nad pacjentami których proces leczenia nie został ukończony, a wcześniejsze udzielane świadczenia wykonywane były w ramach umowy z NFZ –

¹⁹ Przed podjęciem obrad każdy z członków komisji złożył oświadczenie o nie pozostawianiu w jakimkolwiek stosunku prawnym bądź faktycznym z oferentami przystępującymi do konkursu ofert.

²⁰ Zwanego w dalszej treści „rozporządzeniem koszykowym”.

²¹ Ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowych ze środków publicznych, zwana w dalszej treści „ustawą o świadczeniach”.

do wysokości limitu określonego przez MOW NFZ; przyjmowanie nowych pacjentów kierowanych przez PZK w WCZP; ustalanie planu terapeutycznego; wykonywanie niezbędnych badań diagnostycznych; zapewnienie leków niezbędnych w stanach nagłych; realizowanie działań edukacyjno-konsultacyjnych na rzecz rodzin; zapewnienie pacjentom przejazdu środkami transportu sanitarnego w przypadkach i w sposób wskazany w art. 41 ust. 1 i 2 ustawy o świadczeniach oraz § 3 ust. 2 rozporządzenia koszykowego.

(akta kontroli str. 195-290)

Opiekę w Klinicznym Oddziale Psychiatrycznym, po godzinie 15:00 oraz na dyżurze nocnym, sprawują: lekarz specjalista psychiatrii lub lekarz w trakcie specjalizacji w dziedzinie psychiatrii oraz pielęgniarka i sanitariusz (w części Oddziału zlokalizowanej na I piętrze, w której znajduje się 14 łóżek), a także dwie pielęgniarki i sanitariusz (w części Oddziału zlokalizowanej na II piętrze, w której znajduje się 17 łóżek i Psychiatryczna Izba Przyjęć).

Pani Katarzyna Stankiewicz, Kierownik WCZP²², wyjaśniła, że głównym kryterium, przy ustalaniu liczby personelu pracującego po godzinie 15:00 oraz na dyżurze nocnym jest „ilość łóżek dla pacjentów, zlokalizowana na 2 piętrach oraz zadania wynikające z Izby przyjęć psychiatrycznej”.

(akta kontroli str. 304)

Świadczenia zdrowotne na Oddziale psychiatrycznym dziennym udzielane są osobom z zaburzeniami psychicznymi i zaburzeniami zachowania, z rozpoznaniem wg ICD-10 od F00-F99²³, z wyłączeniem: F10-19²⁴, F70-79²⁵, F80-F89²⁶, F90-F98²⁷. Program terapeutyczny na Oddziale psychiatrycznym dziennym obejmuje 60 osobodni. W uzasadnionych przypadkach pobyt pacjenta może być przedłużony. Zajęcia na Oddziale psychiatrycznym dziennym prowadzone są w godzinach 9:00 – 13.00²⁸. Wymagane jest codzienne uczestnictwo i punktualne przychodzenie na wszystkie zajęcia. Nieobecność i spóźnienia są dopuszczalne jedynie w wyjątkowych sytuacjach i wymagają każdorazowo uzgodnienia z terapeutą. Nieobecność przez kolejne trzy dni skutkuje automatycznym wypisem z Oddziału psychiatrycznego dziennego.

Przyjęcia w Poradni zdrowia psychicznego odbywają się:

- w przypadku lekarzy: w godzinach: 7.30 – 17.00 (poniedziałek), 7.30 – 18.00 (wtorek), 7.30 – 15.05 (środa), 7.30 – 15.30 (czwartek), 7.30 – 16.00 (piątek).
- w przypadku psychologów: w godzinach: 7.30 – 20.00 (poniedziałek), 7.30 – 20.00 (wtorek), 7.30 – 20.00 (środa), 7.30 – 18.00 (czwartek), 7.30 – 19.00 (piątek).

Zapisy do Poradni zdrowia psychicznego, Zespołu leczenia środowiskowego oraz Punktu Zgłoszeniowo-Koordynacyjnego odbywają się w rejestracji WCZP, w godzinach 7.30 – 19.00, codziennie od poniedziałku do piątku.

Z dniem 1 maja 2019 r., w WCZP wyznaczono 11 koordynatorów opieki, 15 lipca 2019 r. – wskazano kolejną osobę, a 1 września 2019 r. następną.

Od 16 grudnia 2019 r. w WCZP jest też zatrudniony jeden asystent zdrowienia, do którego zadań należy ścisła współpraca z personelem medycznym Zespołu leczenia środowiskowego w zakresie wspierania pacjentów, a także indywidualne wspomaganie procesu zdrowienia pacjentów, dzielenie się doświadczeniami

²² Od 1 października 2018 r. Poprzednio funkcję Kierownika WCZP pełnił Marek Bałicki, od 26 września 2013 r.

²³ Zaburzenia psychiczne i zaburzenia zachowania.

²⁴ Zaburzenia psychiczne i zachowania spowodowane używaniem substancji psychoaktywnych.

²⁵ Upośledzenie umysłowe.

²⁶ Zaburzenia rozwoju psychologicznego.

²⁷ Zaburzenia zachowania i emocji rozpoczynające się zwykle w dzieciństwie i w wieku młodzieńczym.

²⁸ Terapia nie odbywa się w dni wolne od pracy.

z udziału w medycznych i niemedycznych programach wsparcia, motywowanie uczestników do angażowania się w przygotowanie i realizację Indywidualnego Planu Terapii i Zdrowienia, niesienie pomocy pacjentom w powrocie do zdrowia, rozumianego jako dobry stan fizyczny, psychiczny i społeczny.

Szpital zapewnia pacjentom badania diagnostyki laboratoryjnej, badania czynnościowe (EEG) i obrazowe (RTG, USG).

(akta kontroli str. 300-302, 366-376)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki, w przedstawionym wyżej zakresie, nie stwierdzono nieprawidłowości.

1.3. Warunki pobytu pacjentów w miejscach udzielania świadczeń, w warunkach stacjonarnych i dziennych oraz w miejscu udzielania pomocy doraźnej

Opis stanu
faktycznego

Kliniczny oddział psychiatryczny znajduje się w pawilonie nr 5 na I i II piętrze. Ma 30 łózek szpitalnych. Na Oddziale znajduje się: pięć sal chorych czterołóżkowych o powierzchni od 29,3 m² do 30,5 m², trzy sale trzyłóżkowe o powierzchni od 25,2 m² do 25,5 m² oraz jedna sala jednoosobowa o powierzchni 21,3 m², z monitoringiem i możliwością izolowania pacjentów, a także pokój zabiegowy/sala obserwacyjna, która znajduje się pomiędzy dwoma salami chorych (z czterema łózkami)²⁹. Na Oddziale przeznaczono również dla pacjentów: salę terapii zajęciowej o pow. 25,7 m², jadalnię o powierzchni 24,6 m² oraz pomieszczenie higieniczno-sanitarne, w którym jest wydzielona łazienka dla kobiet, łazienka dla mężczyzn oraz łazienka dla niepełnosprawnych. Wejście na Oddział zabezpieczone jest przed niekontrolowanym wejściem lub wyjściem. Komunikacja z Oddziałem zapewniona jest również windą, do której dostęp mają tylko pracownicy Oddziału oraz upoważnieni pracownicy Szpitala.

W części Oddziału na II piętrze wydzielono Izbę Przyjęć Psychiatryczną³⁰, w której znajduje się poczekalnia dla pacjentów, punkt rejestracji oraz gabinet diagnostyczno-zabiegowy.

Oddział psychiatryczny dzienny składa się z dwóch części: A i B. Obydwie części Oddziału zlokalizowane są w parterowym budynku – pawilonie nr 12 i mają 42 miejsca pobytu dziennego.

Część A Oddziału składa się z następujących pomieszczeń: sali terapii grupowej z 10 miejscami dla pacjentów, sali terapii zajęciowej, w której znajduje się 15 miejsc dla pacjentów, WC dla kobiet i osób niepełnosprawnych oraz WC dla mężczyzn.

Część B Oddziału składa się z następujących pomieszczeń: trzech sal terapii grupowej, w których znajduje się 12 miejsc dla pacjentów terapeutycznych, jadalni dla pacjentów, WC dla kobiet i osób niepełnosprawnych, WC dla mężczyzn oraz szatni.

Według Regulaminu Oddziału psychiatrycznego dziennego³¹, w Oddziale leczeni są pacjenci powyżej 18 roku życia z zaburzeniami psychicznymi i zaburzeniami

²⁹ Ściany łączące te sale chorych i salę obserwacyjną wyposażone są w okna obserwacyjne.

³⁰ Wejście do Izby Przyjęć Psychiatrycznej w porze nocnej odbywa się drzwiami otwieranymi po komunikacji głosowej za pomocą domofonu.

³¹ Wprowadzonego zarządzeniem nr 55/2019 Dyrektora Szpitala Wolskiego z dnia 28 lutego 2019 r. w sprawie aktualizacji Regulaminu Oddziału Psychiatrycznego dziennego Szpitala Wolskiego.

zachowania, z rozpoznaniem wg ICD-10: od F00-F99³², z wyłączeniem: F10-F19³³, F70-F79³⁴, F80-F89³⁵, F90-98³⁶.

Część A Oddziału jest przeznaczona w szczególności dla pacjentów z zaburzeniami psychotycznymi, z rozpoznaniem F20-F29³⁷ i F30-F39^{38a} Część B Oddziału dla pacjentów z zaburzeniami nerwicowymi i zaburzeniami osobowości, w szczególności z rozpoznaniem: F40-F48³⁹ oraz F60-F69⁴⁰.

Leczenie w Oddziale psychiatrycznym dziennym obejmuje między innymi: psychoterapię grupową, psychoedukację, treningi umiejętności społecznych, różne formy terapii zajęciowej, farmakoterapii. Psychoterapia grupowa podlega superwizji prowadzonej przez uprawnionych superwizorów.

Sposób postępowania lekarskiego, psychologicznego, pielęgnarskiego i terapeutycznego oraz zapewnienie prawidłowego udzielania świadczeń pacjentom doświadczającym psychozy został określony w załączniku do zarządzenia nr 134/2019 Dyrektora Szpitala z dnia 10 czerwca 2019 r.

W listopadzie 2019 r. Kliniczny oddział psychiatryczny był kontrolowany przez pracowników Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Warszawie. W wyniku tej kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości dotyczących tego Oddziału.

W latach 2018 – 2019 WCZP nie było kontrolowane ani przez Państwową Inspekcję Pracy, ani Państwową Straż Pożarną.

(akta kontroli str. 360-365, 737-770)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki, w przedstawionym wyżej zakresie, nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

OBSZAR

2. Realizacja umowy o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej w ramach programu pilotażowego oraz innych umów o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej w rodzaju opieka psychiatryczna

2.1. Wykonanie umowy zawartej z NFZ w ramach programu pilotażowego

Opis stanu
faktycznego

Od 1 października 2018 r. do 31 grudnia 2019 r., na podstawie umowy zawartej z NFZ o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej w ramach programu pilotażowego, w CZP były finansowane następujące świadczenia: świadczenia opieki zdrowotnej w CZP (kod zakresu świadczeń – 18.9900.400.03), świadczenia dzienne psychiatryczne dla dorosłych w CZP (kod zakresu świadczeń – 18.2700.400.02), świadczenia psychiatryczne ambulatoryjne dla dorosłych w CZP (kod zakresu świadczeń – 18.1700.400.02) leczenie środowiskowe (domowe) w CZP (kod zakresu świadczeń – 18.2730.400.02), świadczenia psychiatryczne dla dorosłych w CZP (kod zakresu świadczeń – 18.4700.400.00).

³² Zaburzenia psychiczne i zaburzenia zachowania.

³³ Zaburzenia psychiczne i zachowania spowodowane używaniem substancji psychoaktywnych.

³⁴ Upośledzenie umysłowe.

³⁵ Zaburzenia rozwoju psychologicznego.

³⁶ Zaburzenia zachowania i emocji rozpoczynające się zwykle w dzieciństwie i w wieku młodzieńczym.

³⁷ Schizofrenia, zaburzenia typu schizofrenii i urojeniowe.

³⁸ Zaburzenia nastroju afektywne.

³⁹ Zaburzenia nerwicowe związane ze stresem i somatoformiczne.

⁴⁰ Zaburzenia osobowości i zachowania dorosłych.

Wartość wykonania umowy w IV kwartale 2018 r., w poszczególnych zakresach, kształtowała się następująco⁴¹: świadczenia opieki zdrowotnej w CZP – 2 218 050,00 zł (planowana pierwotnie wartość świadczeń – 2 218 050,00 zł)⁴²; świadczenia dzienne psychiatryczne dla dorosłych w CZP – 327 383,47 zł (planowana pierwotnie wartość świadczeń – 273 412,50 zł); świadczenia psychiatryczne ambulatoryjne dla dorosłych w CZP – 244 513,95 zł, w tym nadwykonanie 216,27 zł (planowa pierwotnie wartość świadczeń – 261 405,00 zł); leczenie środowiskowe (domowe) w CZP – 10 742,04 zł (planowa pierwotnie wartość świadczeń – 16 785,00 zł); świadczenia psychiatryczne dla dorosłych w CZP – 97 615,35 zł (planowana pierwotnie wartość świadczeń – 237 162,75 zł).

Wartość zrealizowanych świadczeń w IV kwartale 2018 r. wyniosła 2 898 304,81 zł i była niższa od wartości planowanej (3 006 815,25 zł) o 3,6%⁴³.

Wartość wykonanych umów zawartych z NFZ (I-III kwartał 2018 r.⁴⁴ oraz w IV kwartale 2018 r.⁴⁵) wyniosła w 2018 r. – 6 596 845,45 zł.

W 2019 r. wartość świadczeń zrealizowanych na podstawie umowy⁴⁶, w poszczególnych zakresach, kształtowała się następująco⁴⁷: świadczenia opieki zdrowotnej w CZP – 7 981 846,45 zł (planowana pierwotnie najwyższa wartość świadczeń – 8 626 431,25 zł)⁴⁸; świadczenia dzienne psychiatryczne dla dorosłych w CZP – 957 486,75 zł (planowana pierwotnie najwyższa wartość świadczeń – 1 120 997,00 zł); świadczenia psychiatryczne ambulatoryjne dla dorosłych w CZP – 920 056,83 zł (planowana pierwotnie najwyższa wartość świadczeń – 1 071 765,00 zł); leczenie środowiskowe (domowe) w CZP – 37 846,53 zł (planowana pierwotnie najwyższa wartość świadczeń – 68 823,00 zł); świadczenia psychiatryczne dla dorosłych w CZP – 312 597,10 zł planowana pierwotnie najwyższa wartość świadczeń – 964 614,00 zł).

Wartość umowy wykonanej w 2019 r. wyniosła 10 209 833,66 zł⁴⁹ i była niższa od najwyższej pierwotnie planowanej (12 252 737,92 zł) o 16,7%.

NFZ pomniejsza wartość umowy o realizację programu pilotażowego o wartość świadczeń sfinansowanych przez Fundusz, udzielonych świadczeniobiorcom z tej populacji przez innych świadczeniodawców, realizujących świadczenia w oparciu o umowę o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej w zakresie opieka psychiatryczna i leczenie uzależnień lub umowę o realizację programu pilotażowego. Ostateczne rozliczenie zawartej umowy o realizację programu pilotażowego następuje w terminie do 90 dni od zakończenia jej realizacji.

⁴¹ Dla celów rozliczania udzielonych świadczeń opieki zdrowotnej na podstawie tej umowy stosowany był: ryczałt na populację – dla świadczeń udzielonych w ramach pilotażu świadczeniobiorcom powyżej 18. roku życia zamieszkującym obszar Dzielnicy Wola; cena jednostkowa jednostki rozliczeniowej (porady, wizyty, świadczenia, osobodnia, zabiegu) – w związku z realizacją wskazanych w umowie o realizację pilotażu świadczeń objętych finansowaniem „za wykonaną usługę” dla osób zamieszkujących obszar inny niż obszar działania centrum.

⁴² Finansowane w ramach ryczałtu.

⁴³ Wartość wykonania umów zawartych z NFZ (umowy realizowanej od I-III kwartał 2018 r. oraz umowy realizowanej w IV kwartale 2018 r.) wyniosła w 2018 r. – 6 596 845,45 zł.

⁴⁴ Umowy o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej w rodzaju opieki psychiatryczna i leczenia uzależnień.

⁴⁵ Umowy o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej, w ramach programu pilotażowego w CZP.

⁴⁶ Według stanu na dzień 19 lutego 2020 r.

⁴⁷ Dla celów rozliczania udzielonych świadczeń opieki zdrowotnej na podstawie tej umowy stosowany był: ryczałt na populację – dla świadczeń udzielonych w ramach pilotażu świadczeniobiorcom powyżej 18. roku życia zamieszkującym obszar Dzielnicy Wola; cena jednostkowa jednostki rozliczeniowej (porady, wizyty, świadczenia, osobodnia, zabiegu) – w związku z realizacją wskazanych w umowie o realizację pilotażu świadczeń objętych finansowaniem „za wykonaną usługę” dla osób zamieszkujących obszar inny niż obszar działania centrum.

⁴⁸ Finansowane w ramach ryczałtu.

⁴⁹ Według stanu na dzień 19 lutego 2020 r.

Od 1 października 2018 r. do 31 grudnia 2019 r. na Klinicznym Oddziale Psychiatrycznym były leczone 732 osoby, w tym: 164 osoby w IV kwartale 2018 r. i 568 osób w 2019 r. W IV kwartale 2018 r. wykazano 2 511 osobodni leczenia, w 2019 r. – 9 862⁵⁰.

Liczba osób leczonych na tym Oddziale w 2019 r. (568 osób), była niższa o 9,0% w porównaniu do 2018 r. (624 osoby) oraz o 14,2% w porównaniu do 2017 r. (662 osoby). W 2019 r. liczba osobodni leczenia (9 862) była niższa o 2,8% w porównaniu do 2018 r. (10 149) oraz o 5,0% w porównaniu do 2017 r. (10 383).

Średni czas pobytu pacjenta na Oddziale wyniósł: w IV kwartale 2018 r. – 15,3 dnia, w 2019 r. – 17,4 dnia. Średnie wykorzystanie łóżek wyniosło: w IV kwartale 2018 r. – 91,0%, w 2019 r. – 90,1%. Przyjęcia na Oddział odbywały się na bieżąco.

W latach 2018 (IV kwartał) – 2019 r. przyjęto na Oddział 678 osób, w tym: w IV kwartale 2018 r. – 135 osób, w 2019 r. – 543. Pacjenci przyjęci na Oddział po raz pierwszy: w IV kwartale 2018 r. – 122 osoby, w 2019 r. – 392 osoby.

W latach 2018 (IV kwartał) – 2019, wśród pacjentów przyjętych na Oddział, za zgodą własną – było 537 osób, a bez takiej zgody – 141. W tej grupie, na podstawie art. 22 ust. 2 ustawy oozp przyjęto: sześć osób – w IV kwartale 2018 r., a 22 osoby w 2019 r. Z kolei na podstawie art. 22 ust. 2a, w 2019 r. przyjęto - 18 osób, a na podstawie art. 22 ust. 5 – dwie osoby. Natomiast na podstawie art. 23 przyjęto 13 osób w IV kwartale 2018 r. oraz 60 osób w 2019 r. Z kolei na podstawie art. 24 – przyjęto trzy osoby w IV kwartale 2018 r. oraz 10 osób w 2019 r. Na podstawie art. 28 – przyjęto pięć osób w 2019 r., a na podstawie art. 29 – jedną osobę w IV kwartale 2018 r. oraz jedną osobę w 2019 r.

Pacjenci dzielnicy Warszawa-Wola stanowili: 77,7% wszystkich pacjentów leczonych w Oddziale w IV kwartale 2018 r., a w roku 2019 – 78,5%. Pozostali pacjenci pochodzili z terenu innych dzielnic Warszawy, w IV kwartale 2018 r. było to 27 osób, w 2019 r. – 96 osób.

W latach 2018 – 2019, 2121 osobom, które zgłosiły się do Izby Przyjęć odmówiono hospitalizacji na Oddziale, w tym: 1083 osobom w 2018 r. oraz 1038 osobom w 2019 r., co odnotowano w „Księdze odmów przyjęć”. Przyczyną odmowy było m.in.: brak wolnych łóżek, brak wskazań do hospitalizacji, rezygnacja pacjenta, samowolne opuszczenie Izby Przyjęć Psychiatrycznej, skierowanie do innego szpitala czy to, że szpital nie wykonuje tego rodzaju świadczeń.

W „Księdze odmów przyjęć” występowały przypadki, dla których przyczynę odmowy przyjęcia do Szpitala zapisano jako „inne”.

W wyjaśnieniach – w sprawie braku podania przyczyny odmowy w „Księdze odmów przyjęć” (...) – Kierownik WCZP wyjaśniła, że „lekarze konsultujący na Izbie Przyjęć zostaną uczuleni na ten problem i przeszkoleni w zakresie skrupulatnego prowadzenia dokumentacji”.

Od 1 października 2018 r. do 31 grudnia 2019 r. na Oddziale psychiatrycznym dziennym były leczone 182 osoby, w tym: 41 osób w IV kwartale 2018 r. i 141 osób w 2019 r. Liczba osobodni leczenia wyniosła: 20 221, w tym w IV kwartale 2018 r. – 5 476, w 2019 r. – 14 745.

⁵⁰ Niektórzy pacjenci powracali na leczenie do Oddziału kilkakrotnie, w 2018 r. – pięciu pacjentów leczyło się dwukrotnie, jeden trzykrotnie, jeden czterokrotnie, w 2019 r. – 50 leczyło się dwukrotnie, 11 trzykrotnie, pięciu czterokrotnie.

Liczba osób leczonych na tym Oddziale w 2019 r. (141 osób), była niższa o 24,2% w porównaniu do 2018 r. (186 osób) oraz o 31,9% w porównaniu do 2017 r. (207 osób).

Pacjenci dzielnicy Warszawa-Wola stanowili: 24,4% wszystkich pacjentów leczonych w IV kwartale 2018 r., a w roku 2019 – 34,8%. Pozostali pacjenci pochodzili spoza obszaru dzielnicy Warszawa-Wola (w IV kwartale 2018 r. – 31 osób, w 2019 r. – 92 osoby).

Czas oczekiwania na leczenie w tym Oddziale kształtował się następująco: w 2018 r. – w styczniu – od 22 do 46 dni, w lutym – od dwóch do 64 dni, w kwietniu – od 15 do 34 dni, w maju – od jednego do 45 dni, w lipcu – od ośmiu do 18 dni, w sierpniu – od jednego do ośmiu dni, we wrześniu – od 18 do 88 dni. W 2019 r. – w styczniu – od jednego do 28 dni, w lutym – od czterech do 60 dni, w marcu – od jednego do 35 dni, w kwietniu – 55 dni, w maju – od 29 do 90 dni, we wrześniu – od 21 do 81 dni, w październiku – od 25 do 62 dni, w listopadzie – od 17 do 49, w grudniu – od 15 do 50 dni.

Na leczenie w Oddziale oczekiwało w 2018 r.: na koniec stycznia – 11 osób, na koniec lutego – osiem osób, na koniec kwietnia – 11 osób, na koniec maja – 13 osób, na koniec lipca – sześć osób, na koniec sierpnia – 10 osób, na koniec września – 15 osób. W roku 2019 na leczenie oczekiwało – na koniec stycznia – dziewięć osób, na koniec lutego – osiem osób, na koniec marca – 10 osób, na koniec kwietnia – jedna osoba, na koniec maja – siedem osób, na koniec września – pięć osób, na koniec października – cztery osoby, na koniec listopada – sześć osób, na koniec grudnia – trzy osoby.

Od 1 października 2018 r. do 31 grudnia 2019 r., w Poradni zdrowia psychicznego zlokalizowanej w WCZP leczono ogółem 2809 osób z zaburzeniami psychicznymi (bez uzależnień)⁵¹, w tym: 910 osób w IV kwartale 2018 r. i 1899 osób w 2019 r.

Pacjenci dzielnicy Warszawa-Wola stanowili: 39,2% wszystkich pacjentów tej Poradni leczonych w IV kwartale 2018 r., a w roku 2019 – 47,7%. Pozostali pacjenci pochodzili spoza Dzielnicy Warszawa-Wola, w IV kwartale 2018 r. – 553 osoby, w 2019 r. – 993 osoby.

W pozostałych trzech poradniach zdrowia psychicznego⁵², które były podwykonawcami umowy o realizację programu pilotażowego leczono ogółem: od 1 października 2018 r. do 31 grudnia 2019 r. – 5046 osób, w tym: 1954 osoby w IV kwartale 2018 r. i 3092 osoby w 2019 r. Pacjenci dzielnicy Warszawa – Wola stanowili: 58,8% pacjentów ogółem leczonych w IV kwartale 2018 r., a w roku 2019 – 58,8%. Pozostali pacjenci pochodzili z terenu innych dzielnic Warszawy (w IV kwartale 2018 r. – 805 osób, w 2019 r. – 1 275 osób).

Liczba udzielonych świadczeń we wszystkich Poradniach wyniosła 29 967, w tym w IV kwartale 2018 r. – 5 707 świadczeń. Z czego: w Poradni zdrowia psychicznego WCZP udzielono 1 960, w Poradni zdrowia psychicznego w Warszawie przy ulicy Płockiej – 3 263, w Poradni zdrowia psychicznego w Centrum Zdrowia i Psychoterapii w Warszawie przy ulicy Ogrodowej – 256, w Poradni zdrowia psychicznego w Instytucie Matki i Dziecka – 228. W roku 2019 udzielono 24 260 świadczeń, w tym: w Poradni zdrowia psychicznego WCZP – 9185, w Poradni zdrowia psychicznego w Warszawie przy ulicy Płockiej – 12 888, w Poradni zdrowia psychicznego w Centrum Zdrowia i Psychoterapii w Warszawie przy ulicy

⁵¹ Z zaburzeniami zasadniczymi: (F00-09), (F20), (F21-F29), (F30 i F32), (F31 i F33), (F34 - F39), (F40 - F48), (F50), (F51- F59), (F60-F69), (F70-F79), (F84),(F90-F98), (F99).

⁵² Zlokalizowane poza siedzibą Szpitala Wolskiego – WCZP.

Ogrodowej – 1119, w Poradni zdrowia psychicznego w Instytucie Matki i Dziecka – 1068.

W ramach Poradni zdrowia psychicznego w WCZP oraz Poradni zdrowia psychicznego w Warszawie przy ulicy Płockiej funkcjonują PZK, w których przyjęto od 1 października 2018 r. do 31 grudnia 2019 r. 630 osób, w tym: 116 osób w IV kwartale 2018 r. i 514 osób w 2019 r. W tym okresie, w PZK udzielono ogółem 658 konsultacji i 85 porad telefonicznych.

Pacjenci dzielnicy Warszawa-Wola stanowili: 96,6% osób przyjętych w PZK w IV kwartale 2018 r., a w roku 2019 – 97,9%. Pozostali pacjenci pochodzili spoza dzielnicy Warszawa-Wola (w IV kwartale 2018 r. – cztery osoby, w 2019 r. – 11 osób).

Od 1 października 2018 r. do 31 grudnia 2019 r. w Zespole leczenia środowiskowego leczono ogółem 317 osób, w tym: 123 osoby w IV kwartale 2018 r. i 194 osoby w 2019 r.

W Zespole leczenia środowiskowego udzielono 6168 świadczeń, w tym: w IV kwartale 2018 r. – 1143, w 2019 r. – 5025. Liczba świadczeń udzielonych w Zespole w 2019 r. (5025) była wyższa o 15,5% w porównaniu do 2018 r. (4351) oraz o 14,7% w porównaniu do 2017 r. (4382).

Pacjenci dzielnicy Warszawa-Wola stanowili: 90,2% pacjentów ogółem leczonych w IV kwartale 2018 r., a w roku 2019 – 92,8%. Pozostali pacjenci pochodzili z terenu innych dzielnic Warszawy (w IV kwartale 2018 r. – 12 osób, w 2019 r. – 14 osób).

Do 28 lutego 2020 r. Szpital złożył w NFZ dwa raporty z działalności WCZP, prezentujące wskaźniki realizacji programu pilotażowego w CZP za następujące okresy rozliczeniowe: październik 2018 r. – marzec 2019 r. oraz kwiecień 2019 r. – wrzesień 2019 r.

Do dnia zakończenia kontroli przez NIK, umowa o realizację programu pilotażowego nie była kontrolowana przez MOW NFZ.

(akta kontroli str. 62, 291296-298, 308-326, 346-356, 525-533, 535-726)

2.2. Umowa o realizację projektu pt. „Warszawski Zintegrowany System Leczenia i Wspierania Środowiskowego Osób z Zaburzeniami Psychicznymi – testowanie i wdrażanie”

Od grudnia 2017 r. Szpital realizuje umowę⁵³, zawartą z m.st. Warszawa, na realizację projektu pt. „Warszawski Zintegrowany System Leczenia i Wspierania Środowiskowego Osób z Zaburzeniami Psychicznymi – testowanie i wdrażanie”, współfinansowaną ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014 – 2020⁵⁴.

Celem głównym tego projektu jest „Poprawa jakości i efektywności działań w obszarze zdrowia psychicznego poprzez przetestowanie modelu wsparcia osób z zaburzeniami psychicznymi (OzZP)”. Zaplanowane w modelu rozwiązania zmierzają do wzmocnienia tych osób z zaburzeniami psychicznymi w optymalnym funkcjonowaniu w społecznościach lokalnych poprzez wspieranie procesu zdrowienia. Projekt adresowany jest do osób z zaburzeniami psychicznymi oraz do społeczności lokalnych.

Na realizację zadań zapisanych w projekcie przewidziano budżet w kwocie 3 209 443,00 zł, w tym: wkład własny Szpitala – 40 656,00 zł.

⁵³ Umowa nr PS/B/VI/3/3/438/2017 z dnia 18 grudnia 2017 r. i aneks nr 1 do tej umowy z dnia 31 października 2018 r.

⁵⁴ Jednostka realizująca projekt: Miasto Stołeczne Warszawa/Biuro Pomocy i Projektów Społecznych.

W ramach projektu Szpital oferuje koordynację procesu zdrowienia poprzez formy wsparcia takie jak: aktywizacja zawodowa, grupy wsparcia dla rodzin, konsultacje specjalistów wg potrzeb uczestników (dietetyk, prawnik, psycholog), Mieszkanie Chronione, Klub Weekendowy, Warsztaty Zdrowienia.

Rekrutacja uczestników do tego projektu rozpoczęła się w kwietniu 2018 r. Obecnie uczestniczy w nim 236 osób z zaburzeniami psychicznymi oraz 88 członków ich rodzin oraz bliskich. Z aktywizacji zawodowej skorzystało 146 osób (z czego 58% znalazło zatrudnienie), z grup wsparcia dla rodzin – 76 osób, ze wsparcia dietetyka – 46 osób, prawnika – 41 osób, psychologa – 25 osób, z mieszkania chronionego – pięć osób, z Klubu Weekendowego – 124 osoby, z Warsztatów Zdrowienia – 29 osób.

(akta kontroli str. 36-55, 58-59)

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

OBSZAR

3. Prowadzenie dokumentacji medycznej (indywidualnej i zbiorczej) dotyczącej świadczeń opieki psychiatrycznej

Opis stanu faktycznego

Badaniem objęto dokumentację indywidualną dotyczącą 15 chorych leczonych w Klinicznym Oddziale Psychiatrycznym⁵⁵ oraz 15 chorych leczonych w Oddziale psychiatrycznym dziennym⁵⁶, w latach 2018 – 2019. Dokumentacja ta prowadzona była zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2015 r. w sprawie rodzajów, zakresu i wzorów dokumentacji medycznej oraz sposobu jej przetwarzania.

Historie chorób pacjentów Klinicznego Oddziału Psychiatrycznego zawierały: dane identyfikujące Szpital, pacjenta, adres zamieszkania pacjenta, datę i godzinę przyjęcia, tryb przyjęcia, numer księgi głównej, numer księgi chorych oddziału, nazwę oddziału przyjmującego na hospitalizację, datę wypisania ze szpitala, rozpoznanie wstępne, dane z wywiadu lekarskiego przy przyjęciu, opis przebiegu hospitalizacji (w tym: plan postępowania diagnostycznego i terapeutycznego, codzienne obserwacje lekarskie oraz obserwacje psychologa, co 5-6 dni).

Do historii chorób dołączane były stosowne dokumenty: „Oświadczenie o wyrażeniu zgody na przyjęcie do szpitala i hospitalizację”, „Oświadczenie o wyrażeniu zgody na zaproponowane leczenie”, zawiadomienia Dyrektora Szpitala o przyjęciu do szpitala psychiatrycznego pacjenta bez zgody, zawiadomienia sądu o przyjęciu do szpitala psychiatrycznego bez zgody, „Stwierdzenie przyjęcia pacjenta do szpitala w stanie nagłym w IPP”, „Karta pobytu w Izbie Przyjęć Psychiatrycznej”, „Oświadczenie pacjenta dotyczące miejsca zamieszkania” (na terenie Dzielnicy Warszawa-Wola), „Oświadczenie pacjenta hospitalizowanego” (o upoważnieniach osób bliskich), „Ocena ryzyka związanego ze stanem odżywienia”, „Ocena ryzyka zakażenia przy przyjęciu pacjenta do szpitala”, „Skala punktowa opracowana przez Polską Grupę Roboczą do oceny stopnia zagrożenia powikłaniami zakrzepowo- zatorowymi u pacjentów hospitalizowanych na oddziałach zachowawczych”, „Historia pielęgnowania ogólna”, „Karta indywidualnej opieki pielęgniarskiej”, „Obserwacje pielęgniarskie. Ocena stanu Zdrowia”, „Karta zleceń stałych”, „Karty zleceń doraźnych”, wydane przepustki, „Karty zastosowania

⁵⁵ Historie chorób pacjentów zarejestrowanych w księdze głównej pod numerami: 13497/2019, 13592/2019, 14146/2019, 14549/2019, 14761/2019, 15372/2019, 15679/2019, 15821/2019, 23889/2019, 24047/2019, 24006/2019, 24551/2019, 25402/2019, 25688/2019, 25831/2019.

⁵⁶ Historie chorób pacjentów zarejestrowanych w księdze głównej po numerami: 5720/2019, 6153/2019, 6378/2019, 6381/2019, 6484/2019, 6493/2019, 6579/2019, 8100/2019, 18711/2019, 19451/2019, 19594/2019, 19778/2019, 20611/2019, 20618/2019, 20628/2019.

przymusu bezpośredniego wobec osoby przebywającej w szpitalu psychiatrycznym...”, „Ocena stanu fizycznego osoby z zaburzeniami psychicznymi unieruchomionej lub izolowanej”, wyniki badań, „Karta informacyjna leczenia szpitalnego”.

Wpisy w historiach chorób sporządzano w porządku chronologicznym, opatrując je podpisem osoby sporządzającej wpis, z podaniem danych ją identyfikujących. Każda strona historii choroby pacjenta oznaczona była imieniem i nazwiskiem pacjenta oraz numerem księgi głównej.

Historie chorób pacjentów Oddziału Psychiatrycznego Dziennego zawierały: dane identyfikujące Szpital, pacjenta, jego adres zamieszkania, datę i godzinę przyjęcia, tryb przyjęcia, numer księgi głównej, numer księgi chorych oddziału, nazwę oddziału przyjmującego na hospitalizację, datę wypisania ze szpitala, rozpoznanie wstępne, opis przebiegu hospitalizacji (w tym: plan postępowania diagnostycznego i terapeutycznego, codzienne obserwacje psychologa lub terapeuty zajęciowego, obserwacje lekarskie - w całym okresie leczenia od jednej do pięciu).

Do historii chorób pacjentów Oddziału Psychiatrycznego Dziennego dołączane były następujące dokumenty: „Karta przyjęcia pacjenta w trybie planowym”, skierowanie do szpitala psychiatrycznego, „Oświadczenie o wyrażeniu zgody na zaproponowane leczenie”, „Oświadczenie pacjenta dotyczące miejsca zamieszkania” (na terenie Dzielnicy Warszawa-Wola), „Oświadczenie pacjenta hospitalizowanego” (o upoważnieniach osób bliskich), „Zasady uczestnictwa w terapii i rehabilitacji na Oddziale psychiatrycznym dziennym Część A” (załącznik nr 1 – podpisany przez pacjenta), „Zasady uczestnictwa w terapii w Oddziale psychiatrycznym dziennym Część B” (załącznik 3 – podpisany przez pacjenta), zobowiązania pacjentów do regularnego i punktualnego przychodzenia na zajęcia terapeutyczne Oddziału psychiatrycznego dziennego od poniedziałku do piątku w godzinach 9:00-14:00, karty zleceń lekarskich, karta informacyjna z leczenia w Oddziale psychiatrycznym dziennym, wyniki badań.

W Rejestrze zgłoszeń w Punkcie Zgłoszeniowo-Koordynacyjnym odnotowywano: datę zgłoszenia oraz tryb (wizyta w PZK, informacja telefoniczna), imię i nazwisko pacjenta, przyczynę zgłoszenia (stan chorobowy – przypadek pilny/stabilny), informacje dotyczące podjętych działań (np. umówienie wizyty u lekarza psychiatry), imię i nazwisko pracownika PZK.

Księga Oddziału Psychiatrycznego Dziennego zawierała: numer księgi głównej, identyfikator pacjenta, kod ubezpieczyciela, imię i nazwisko pacjenta, datę urodzenia, adres zamieszkania, identyfikator opiekuna (PESEL/rodzaj dokumentu), datę i godzinę przyjęcia, imię i nazwisko lekarza prowadzącego (nr prawa wykonywania zawodu), datę i godzinę wypisu, imię i nazwisko lekarza wypisującego (nr prawa wykonywania zawodu), tryb wypisu, rozpoznania (wstępne, przy wypisie).

Księga Zespołu Leczenia Środowiskowego (domowego) zawierała: numer księgi przychodni, datę i godzinę przyjęcia, datę i godzinę rejestracji, imię i nazwisko pacjenta, datę urodzenia, adres zamieszkania, udzielone świadczenie zdrowotne, osobę udzielającą świadczenia zdrowotnego (nr prawa wykonywania zawodu, tytuł zawodowy, specjalności), rozpoznanie ICD-10, wykonane procedury, podpis osoby dokonującej wpisu.

(akta kontroli str. 393-524)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki, w przedstawionym wyżej zakresie, nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

4. Przestrzeganie praw pacjenta w ramach opieki psychiatrycznej

Opis stanu
faktycznego

Przebieg procesu udzielania świadczeń zdrowotnych w jednostkach organizacyjnych Szpitala, w tym w Izbie Przyjęć Psychiatrycznej oraz Klinicznym Oddziale Psychiatrycznym, został uregulowany w Regulaminie organizacyjnym (dział III, rozdział I, część I – III), stanowiącym załącznik do zarządzenia Dyrektora Szpitala nr 142/2017 z dnia 24 maja 2017 r. ze zm. Dodatkowo, według § 105 ust. 3 tego zarządzenia, szczegółową organizację i porządek udzielania świadczeń zdrowotnych w poszczególnych oddziałach szpitalnych określają ich regulaminy. Zgodnie z § 79 tego Regulaminu, pacjentom Szpitala zapewnia się możliwość porozumiewania z osobami z zewnątrz.

Zgodnie z art. 14 ustawy oozp, pacjenci Klinicznego Oddziału Psychiatrycznego uzyskiwali zgodę Ordynatora (lekarza kierującego Oddziałem) na okresowe przebywanie poza szpitalem bez wypisywania się ze Szpitala.

Zasady, tryb oraz osoby odpowiedzialne za wydawanie przepustek pacjentom hospitalizowanym w Klinicznym Oddziale Psychiatrycznym zostały uregulowane zarządzeniem Dyrektora Szpitala nr 21/2019 z dnia 24 stycznia 2019 r. w sprawie wprowadzenia w Szpitalu Wolskim dokumentu o nazwie „Procedura udzielania przepustek pacjentom hospitalizowanym w Klinicznym Oddziale Psychiatrycznym”.

Pacjentowi Klinicznego Oddziału Psychiatrycznego może być udzielona zgoda na przepustkę na okres do trzech dni, jeżeli nie zagraża to jego życiu albo zdrowiu lub zdrowiu innych osób. W uzasadnionych przypadkach, w związku z wydarzeniami losowymi, może być udzielona zgoda na przepustkę na okres do siedmiu dni. Zgodę wydaje lekarz upoważniony przez ordynatora lub lekarza kierującego Oddziałem. Wydanie przepustki jest odnotowywane w „Rejestrze wystawionych przepustek”, a przepustka jest dołączana do historii choroby pacjenta.

W okresie objętym kontrolą, pacjentom Oddziału wydano ogółem 734 przepustki, w tym: w roku 2018 – 379, w 2019 r. – 355. Na przepustkach na okres do 12 godzin przebywało – 390 pacjentów, w tym: w 2018 r. – 194, w 2019 r. – 196. Na przepustkach na okres do trzech dni przebywało: w 2018 r. – 176 pacjentów, w 2019 r. – 157. Na przepustkach do siedmiu dni przebywało: w 2018 r. – dziewięciu pacjentów, w 2019 r. – dwóch pacjentów⁵⁷.

W okresie objętym kontrolą wystąpiło siedem przypadków samowolnego oddalenia się ze Szpitala (cztery w 2018 r. i trzy w 2019 r.), cztery upadki (trzy w 2018 r. i jeden w 2019 r.), jedna próba samobójcza (samopodpalenie) w 2019 r. W przypadku tych zdarzeń: powiadamiano policję (samowolne oddalenie się ze Szpitala), wykonywano badania obrazowe głowy, zabezpieczano rany. Wzmocniono także czujność podczas obserwacji pacjentów i kontroli dostępu do windy oraz wystąpiono o montaż czujek przeciwpożarowych w salach chorych.

Zasady dotyczące postępowania wobec pacjenta przejawiającego zachowania agresywne zostały określone zarządzeniem nr 69/2019 Dyrektora Szpitala Wolskiego z dnia 12 marca 2019 r. w sprawie wprowadzenia w Szpitalu Wolskim dokumentu o nazwie „Procedura zasady postępowania personelu wobec pacjenta przejawiającego zachowania agresywne”.

⁵⁷ W sprawie liczby przypadków odmowy zgody na okresowe przebywanie pacjentów oddziału psychiatrycznego poza szpitalem na tzw. „przepustkach” Szpital nie udzielił wyjaśnień.

W przypadku konieczności unieruchomienia pacjenta postępowanie odbywa się zgodnie z procedurą o zastosowaniu przymusu bezpośredniego (zarządzenie nr 159/2019 Dyrektora Szpitala Wolskiego z dnia 29 lipca 2019 r. w sprawie wprowadzenia w Szpitalu dokumentu o nazwie „Procedura postępowania w zakresie stosowania przymusu bezpośredniego w zakładach leczniczych Szpitala Wolskiego udzielających stacjonarnych specjalistycznych świadczeń zdrowotnych”).

W okresie objętym kontrolą w Oddziale stosowano przymus bezpośredni. Było to: 216 unieruchomień, w tym w roku 2018 – 116, w 2019 r. – 100; trzy przytrzymania, w tym: w 2018 r. – jedno, w roku 2019 - dwa; oraz dwukrotnie, w roku 2019, podawano przymusowo leki. Przyczynami zastosowania przymusu bezpośredniego była: agresja czynna wobec personelu, agresja czynna wobec innych pacjentów, pobudzenie psychoruchowe z dezorganizacją zachowania.

W Klinicznym Oddziale Psychiatrycznym osoby wykonujące przymus bezpośredni raz w roku były szkolone (instruowane) jak przeprowadzać taką procedurę. Szkolenie prowadziły osoby wyznaczone przez Ordynatora Klinicznego Oddziału Psychiatrycznego lub Naczelną Pielęgniarkę. Ponadto każdy nowo zatrudniany pracownik jest zobowiązany do zapoznania się z procedurą dotyczącą przymusu bezpośredniego.

Pacjenci WCZP mają możliwość korzystania z prawa do opieki duszpasterskiej. Kaplica szpitalna p.w. Świętego Ducha znajduje się na terenie Szpitala, w pawilonie nr 3. Opiekę duszpasterską w Szpitalu prowadzą księża Kościoła rzymskokatolickiego, Kościoła prawosławnego, Kościoła ewangelicko-augsburskiego oraz Kościoła grekokatolickiego.

Informacje dotyczące opieki duszpasterskiej znajdują się na stronie internetowej Szpitala i na tablicach ogłoszeniowych w poszczególnych komórkach organizacyjnych WCZP.

W styczniu 2019 r., w Klinicznym Oddziale Psychiatrycznym odbyła się sądowa kontrola legalności przyjmowania i przebywania pacjentów w oddziale psychiatrycznym, przestrzegania ich praw i warunków, w jakich tam przebywają oraz kontrola prowadzonej dokumentacji⁵⁸. Kontrola dotyczyła okresu od 26 października 2017 r. do 18 stycznia 2019 r. Nie zostały sformułowane zalecenia pokontrolne.

W styczniu 2020 r. odbyła się sądowa kontrola legalności przyjmowania i przebywania pacjentów w oddziale psychiatrycznym, przestrzegania ich praw i warunków, w jakich tam przebywają oraz kontrola prowadzonej dokumentacji. Kontrola dotyczyła okresu od 18 stycznia 2019 r. do 9 stycznia 2020 r.

W sprawozdaniu z tej kontroli opisano trzy przypadki niespełnienia wymogu powiadomienia w ciągu 72 godzin sądu opiekuńczego o przyjęciu do szpitala pacjenta bez jego zgody. W jednym przypadku opóźnienie wyniosło 3,5 godziny, w innym 15,5 godziny, a w kolejnym trzy dni⁵⁹.

W latach 2018 – 2019 wpłynęło do Szpitala 17 skarg dotyczących WCZP. Skargi dotyczyły: sposobu leczenia pacjenta, niewłaściwego zachowania personelu Oddziału psychiatrycznego dziennego, nieprzyjęcia pacjenta na wizytę w Poradni zdrowia psychicznego planowaną w danym dniu, zwolnienia z pracy terapeuty prowadzącego terapię w Oddziale psychiatrycznym dziennym, podejrzenia ujawnienia danych pacjenta przez lekarza, braku wizyty pracownika Zespołu leczenia środowiskowego w ustalonym terminie, przyjęcia do Klinicznego oddziału

⁵⁸ Zgodnie z art. 43 ustawy oozp.

⁵⁹ Zwłoka trzydniowa w zawiadomieniu sądu spowodowana była nieobecnością osób pracujących w sekretariacie Klinicznego Oddziału Psychiatrycznego.

psychiatrycznego i podawanych leków, odmowy przyjęcia pacjenta spoza rejonu Szpitala, kradzieży pieniędzy. We wszystkich sprawach przeprowadzono postępowanie wyjaśniające. W efekcie, w pięciu przypadkach, stwierdzono zasadność wniesionych skarg. Skarżący zostali powiadomieni o sposobie ich załatwienia.

Od 11 grudnia 2018 r. pacjenci WCZP nie mają możliwości kontaktu z Rzecznikiem Praw Pacjenta Szpitala Psychiatrycznego na terenie Szpitala. Pismem z dnia 11 grudnia 2018 r. Biuro Rzecznika Praw Pacjenta poinformowało Szpital, że z powodu długotrwałej choroby pracownik Departamentu do Spraw Zdrowia Psychicznego nie będzie pełnił funkcji Rzecznika Praw Pacjenta Szpitala Psychiatrycznego w Szpitalu i że pacjenci mogą kontaktować się z Biurem Rzecznika Praw Pacjenta za pośrednictwem bezpłatnej infolinii, poczty tradycyjnej lub poczty elektronicznej. Informacje te są dostępne na tablicach ogłoszeniowych części ambulatoryjnej i szpitalnej WCZP.

Na wywieszkach informacyjnych znajdujących się w Klinicznym Oddziale Psychiatrycznym (całodobowym) i Izbie Przyjęć Psychiatrycznej zamieszczone były informacje dotyczące: praw pacjenta wynikające z ustawy o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta; bezpłatnych grup wsparcia dla rodzin osób z doświadczeniem kryzysu psychicznego (jedno spotkanie w styczniu 2020 r. z asystentem zdrowienia oraz jedno w lutym 2020 r. z terapeutą rodzin i z ekspertem przez doświadczenie); adresu, e-maila, numeru telefonu oraz numeru ogólnopolskiej infolinii Biura Rzecznika Praw Pacjenta, godzin przyjęć interesantów w Biurze Rzecznika Praw Pacjenta; numeru telefonu do Rzecznika Praw Pacjenta Szpitala Psychiatrycznego, miejsca i czasu przyjmowania interesantów przez Rzecznika w WCZP w Szpitalu Wolskim, imię i nazwisko Rzecznika Praw Pacjenta Szpitala Psychiatrycznego, podstawowe zadania realizowane przez Rzecznika. Podano informacje dotyczące: zapisów na psychoterapię grupową w ramach Poradni zdrowia psychicznego, która rozpocznie się w lutym 2020 r. i trwać będzie dwa lata (100 sesji).

Na wywieszkach informowano także o prowadzeniu przez WCZP „Programu pilotażowego w centrach zdrowia psychicznego”, o założeniach tego Programu, o lokalizacji Punktów Zgłoszeniowo – Koordynacyjnych w Dzielnicy Wola m. st. Warszawy, ich godzin pracy i telefonów do kontaktu. Informowano również o opiece duszpasterskiej i kaplicy szpitalnej.

Na wywieszkach informacyjnych znajdujących w Punkcie rejestracji i informacji WCZP zamieszczone były informacje dotyczące: praw pacjenta wynikających z ustawy o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta; godzin zapisów pacjentów do Poradni zdrowia psychicznego, Zespołu leczenia środowiskowego, Punktu Zgłoszeniowo-Koordynacyjnego; harmonogramu pracy WCZP – część ambulatoryjna: Zespołu leczenia środowiskowego, Poradni zdrowia psychicznego, Oddziału psychiatrycznego dziennego, Punktu Zgłoszeniowo-Koordynacyjnego); imion i nazwisk lekarzy psychiatrów i psychologów udzielających świadczeń oraz godzin ich udzielania; adresu, e-mail, numeru telefonu oraz numeru ogólnopolskiej infolinii Biura Rzecznika Praw Pacjenta, godzin przyjęć interesantów w Biurze Rzecznika Praw Pacjenta.

Zmieszczono tam także informację, że skargi i wnioski dotyczące udzielania świadczeń zdrowotnych przyjmuje Centrum Obsługi Pacjenta, jako jednostka organizacyjna Szpitala Wolskiego, a także o uczestnictwie Szpitala Wolskiego w projekcie dofinansowanym z Funduszy Europejskich pn. „Warszawski Zintegrowany System Leczenia i Wspierania Środowiskowego Osób z Zaburzeniami Psychicznymi – testowanie i wdrażanie”. Podano dane dotyczące: dni i godzin

przyjąć interesantów przez Dyrektora Szpitala i Zastępcę Dyrektora ds. Lecznictwa; adresu, e-maila i numeru telefonu Działu Obsługi Świadczeniodawców, Skarg i Wniosków w Oddziale Wojewódzkim NFZ; adresu strony internetowej Szpitala Wolskiego.

Na wywieszkach informacyjnych znajdujących się na Oddziale psychiatrycznym dziennym Część A i B zamieszczone były informacje dotyczące: praw pacjenta wynikających z ustawy o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta; bezpłatnych grup wsparcia dla rodzin osób z doświadczeniem kryzysu psychicznego (jedno spotkanie w styczniu 2020 r. z asystentem zdrowienia oraz jedno w lutym 2020 r. z terapeutą rodzin i z ekspertem przez doświadczenie); Był tam adres, e-mail, numer telefonu oraz numer ogólnopolskiej infolinii Biura Rzecznika Praw Pacjenta, godziny przyjęć interesantów w Biurze Rzecznika Praw Pacjenta; numer telefonu do Rzecznika Praw Pacjenta Szpitala Psychiatrycznego, miejsce i czas przyjmowania interesantów przez Rzecznika w WCZP w Szpitalu Wolskim, imię i nazwisko Rzecznika Praw Pacjenta Szpitala Psychiatrycznego, podstawowe zadania realizowane przez Rzecznika.

Zamieszczono także imię i nazwisko kierownika Oddziału Psychiatrycznego Dziennego Część B, numer telefonu do Kierownika, numery telefonów do: gabinetu lekarskiego, gabinetu zabiegowego, psychologów, terapeutki; miejsca i czasu przyjmowania interesantów przez Dyrektora Szpitala i Zastępcę Dyrektora ds. Lecznictwa; adres, e-mail i numer telefonu Działu Obsługi Świadczeniodawców, Skarg i Wniosków w Oddziale Wojewódzkim NFZ; podano informacje dotyczące opieki duszpasterskiej i kaplicy szpitalnej; dni i godzin prowadzenia terapii grupowej oraz numerów grup; adresu strony internetowej Szpitala Wolskiego.

(akta kontroli str. 305, 327-329, 332-333, 358-359, 363-365, 377-392)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki, w przedstawionym wyżej zakresie, nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

OBSZAR

5. Wyniki finansowe WCZP

Opis stanu
faktycznego

W latach 2018 – 2019 uzyskiwane przychody z tytułu działalności leczniczej WCZP nie pokrywały kosztów ponoszonych na realizację świadczeń zdrowotnych.

W roku 2018 Szpital poniósł stratę z tytułu działalności WCZP, w wysokości 755 184,11 zł, choć za okres od 1 października 2018 r.⁶⁰ do 31 grudnia 2018 r. osiągnięto zysk w kwocie 513 157,70 zł. W roku 2019 strata wyniosła 200 798,97 zł.

W związku z realizacją w WCZP programu pilotażowego w CZP, od 1 października 2018 r. świadczenia udzielane w WCZP na rzecz populacji zamieszkującej obszar działania WCZP (tj. dzielnicy m. st. Warszawy: Woli) rozliczane są ryczałtem, a w przypadku realizacji świadczeń na rzecz osób zamieszkujących inny obszar niż obszar działania WCZP, za pomocą punktów po średniej cenie w województwie, określanej przez dyrektora MOW NFZ.

Przychody uzyskane w roku 2019 (11 497 964,14 zł)⁶¹ były o 4 024 450,83 zł, tj. o 53,85% wyższe od przychodów uzyskanych w 2018 r. (7 473 513,31 zł, z tego przychody w IV kwartale 2018 r. wyniosły 3 270,67 zł).

⁶⁰ Rozpoczęcie realizacji umowy o realizację programu pilotażowego w CZP.

⁶¹ Dane wstępne – według stanu na dzień 26 lutego 2020 r.

Koszty poniesione przez WCZP w 2019 r. (11 698 783,11 zł)⁶² były o 3 470 065,69 zł, tj. o 42,17% wyższe od kosztów poniesionych w 2018 r. (8 228 697,42 zł, z tego koszty IV kwartału 2018 r. wyniosły 2 757 878,97 zł).

W strukturze poniesionych kosztów, w 2019 r., największy udział miały koszty wynagrodzeń – 66,9% (7 828 466,18 zł), koszty usług realizowanych przez podwykonawców⁶³ – 10,8% (1 263 495,99 zł) oraz koszty ogólnozakładowe – 9,8% (1 148 349,19 zł).

W roku 2019, w porównaniu do roku 2018, wzrosły koszty wynagrodzeń o 2 045 651,62 zł, tj. o 35,37%, koszty ogólnozakładowe o 220 022,38 zł tj. o 23,70%.

Dyrektor Szpitala w wyjaśnieniach podał, że wzrost kosztów wynagrodzeń wynika ze zwiększonego zatrudnienia w 2019 r. o 7,1 etatu, zwiększonych wynagrodzeń wynikających z ustawowych zmian dotyczących pielęgniarek, lekarzy specjalistów, lekarzy rezydentów oraz zmiany wysokości minimalnego wynagrodzenia.

Wynik finansowy działalności WCZP w 2019 r. (I – III kwartał)⁶⁴ różnił się o 81% od wyniku finansowego w analogicznym okresie, w roku 2018⁶⁵. W ciągu trzech kwartałów 2018 r. Szpital poniósł stratę z tytułu działalności WCZP w wysokości 1 076 316,09 zł, a w roku 2019 kwota straty po trzech kwartałach wynosiła 201 155,19 zł.

Szpital miał także przychody z tytułu zaliczek dotyczących prowadzonego przez WCZP projektu „Warszawski Zintegrowany System Leczenia i Wspierania Środowiskowego Osób z Zaburzeniami Psychicznymi – testowanie i wdrażania”: W 2018 r. – 699 260,00 zł, w 2019 r. – 1 440 317,00 zł.

Koszty poniesione na realizację tego projektu wyniosły: w roku 2018 – 692 544,29 zł a w roku 2019 – 1 183 546,07 zł⁶⁶.

(akta kontroli str. 57-58, 339-345, 357)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki, w przedstawionym wyżej zakresie, nie stwierdzono nieprawidłowości

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

IV. Uwagi i wnioski

W związku z nie stwierdzeniem nieprawidłowości Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje uwag ani wniosków.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

⁶² Dane wstępne – według stanu na dzień 26 lutego 2020 r.

⁶³ Poradnie zdrowia psychicznego innych podmiotów leczniczych realizujące świadczenia ambulatoryjne na rzecz Szpitala.

⁶⁴ Po zmianie sposobu rozliczania świadczeń opieki psychiatrycznej na rozliczanie ryczałtem.

⁶⁵ Po uwzględnieniu w 2019 r.: zwiększenia ryczałtu za IV kwartał 2018 r. (kwoty 2777 950,00 zł) oraz zmniejszenia ryczałtu za I półrocze 2019 r. (kwoty 846 787, 50 zł).

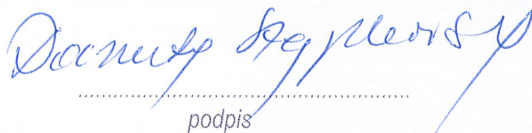
⁶⁶ Dane dotyczące poniesionych kosztów roku 2019 mogą ulec zmianie po zakończeniu okresu rozliczeniowego.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

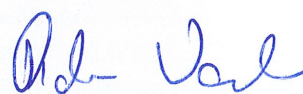
Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK, kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Departamentu Zdrowia Najwyższej Izby Kontroli. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Warszawa, 6 maja 2020 r.

Kontroler
Danuta Stępkowska
Główny specjalista k.p

.....
podpis

Najwyższa Izba Kontroli
Departament Zdrowia
Dyrektor
Piotr Wasilewski

.....
podpis